

REFERAT Koordinationsforum - Sundhedsklynge Sydvestjylland d. 09-10-2025

Mødedato Torsdag d. 09. oktober 2025 kl. 13:00

Mødested Virtuelt

Indholdsfortegnelse

Velkomst v. Marianne Thomsen.....	3
Forebyggelse af tvang i Region Syddanmark.....	4
Implementering af nationale forløbsbeskrivelser for mennesker med psykose lidelser.....	6
Status fra ad hoc grupperne.....	8
Sundhedsreform.....	10
Eventuelt.....	11

Punkt 1: Velkomst v. Marianne Thomsen

Beslutning

Mødet blev indledt med en kort præsentationsrunde.

Punkt 2: Forebyggelse af tvang i Region Syddanmark

RESUMÉ

Der er i 2024 indgået en partnerskabsaftale for nedbringelse af tvang mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening.

Psykiatrisygehuset har udarbejdet en plan med henblik på at indfri målene i aftalen frem mod 2030.

SAGSFREMSTILLING

I marts 2024 indgik Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening en ny og bred partnerskabsaftale med titlen "Aftale om mål for mindre tvang i psykiatrien (2024–2030)". Aftalen udspringer af "10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed" fra september 2022 samt "Aftale om en bedre psykiatri" fra november 2023.

Aftalen konkretiserer nye, fælles målsætninger og tydeliggør, at der – samtidig med en ny sundhedsreform – fortsat vil være en stærk forpligtelse til at arbejde videre med at reducere tvang i regionerne.

Den overordnede målsætning i partnerskabsaftalen er, at antallet af episoder med bæltefiksering, fastholdelse og akut, beroligende medicin med tvang pr. 100.000 borgere reduceres med 30 pct.

Regionerne skal frem mod 2030 årligt præsentere en plan for arbejdet med området. For at sikre stabilitet og sammenhæng i indsatserne nedsatte psykiatrisygehuset i Region Syddanmark i august 2024 en strategigruppe for forebyggelse af tvang, som har udarbejdet en overordnet plan for, hvordan Region Syddanmark vil arbejde med at indfri de nationale målsætninger i partnerskabsaftalen. Plan for nedbringelse af tvang i Region Syddanmark frem mod 2030 bygger videre på de mange tiltag og erfaringer fra den seneste partnerskabsperiode.

Planen indeholder tre strategiske fokusområder:

- Indsats ved selvskadende adfærd
- Patientens første døgn – relation og kendskab
- Tværsektorielt samarbejde om forebyggelse af tvang

De strategiske fokusområder er beskrevet ud fra erfaringer fra Region Syddanmark, der blandt andet viser, at borgere, der udsættes for tvang i psykiatrien, ofte har komplekse problemstillinger, som involverer flere sociale og sundhedsfaglige indsatser. Patienter, der bor på botilbud, udgør ca. 40 % af afdelingernes tvangsindlæggelser. Patienter indlagt med tvang afspejler også udfordringer i forløbet forud for og i forbindelse med en tvangsindlæggelse i psykiatrien.

På mødet giver Tenna Bloch Olesen, oversygeplejerske i Psykiatrien, en introduktion til 'Plan for forebyggelse af tvang i Region Syddanmark, frem mod 2030' med særlig fokus på de områder af aftalen, hvor der er lagt op til samarbejde på tværs af sektorer.

'Plan for forebyggelse af tvang i Region Syddanmark, frem mod 2030' er vedhæftet som bilag til sagen.

Proces

Med henblik på at give fagligt strategisk niveau en anbefaling omkring behovet for eventuelt tværsektorielt fokus og implementering drøfter koordinationsforum 'Plan for forebyggelse af tvang i Region Syddanmark, frem mod 2030'.

INDSTILLING

Det indstilles, at Koordinationsforum i Sundhedsklynge Sydvestjylland:

1. Drøfter 'Plan for forebyggelse af tvang i Region Syddanmark, frem mod 2030' mhp. at kunne udarbejde en anbefaling til fagligt strategisk niveau vedr. eventuelt tværsektorielt fokus og implementering

Beslutning

Tenna Bloch Olesen, oversygeplejerske på Psykiatrisk afdeling i Esbjerg, gav en introduktion til 'Plan for forebyggelse af tvang i Region Syddanmark, frem mod 2030'.

Tenna fortalte blandt andet om det øgede samarbejde med botilbuddene omkring forebyggelse af tvang. Indsatsen er begyndt på de bosteder, som har de mest kritiske borgere i forhold til tvang. Fra kommunal side blev der efterspurgt en plan for udrulning til flere bosteder.

Det blev nævnt fra kommunal side, at arbejdet er et klyngeprojekt i Sundhedsklynge Lillebælt. Fra regional side blev det bemærket, at vi i Sundhedsklynge Sydvestjylland jo har valgt at have særligt fokus på 'Sammen om psykiatri', og at der er perspektiver i udvikling af dette i samarbejde.

Det blev besluttet at indstille til fagligt strategisk niveau, at der skal udarbejdes en procesplan for nuværende og nye fokusområder på området. Derudover er der ikke behov for at igangsætte yderligere samarbejde på området.

Bilag

Plan for forebyggelse af tvang i Region Syddanmark, frem mod 2030

Punkt 3: Implementering af nationale forløbsbeskrivelser for mennesker med psykoselidelser

RESUMÉ

Sundhedsstyrelsen udgav d. 18. juni 2024 forløbsbeskrivelser for mennesker med psykoselidelser. De fælles rammer på tværs af sektorer er udarbejdet som led i 10-årsplanen for psykiatrien.

Strategisk Sundhedsstyregruppe har på møde d. 4. juni 2025 behandlet forløbsbeskrivelserne med henblik på beslutning om håndtering af implementeringen af forløbsbeskrivelserne.

På baggrund af beslutning i Strategisk Sundhedsstyregruppe dagsordenssættes forløbsbeskrivelserne i sundhedsklyngerne med henblik på lokal håndtering af implementeringen.

SAGSFREMSTILLING

I det faglige oplæg til en 10-årsplan for mental sundhed og psykiske lidelser blev det anbefalet at løfte kvaliteten af det samlede forløb for mennesker med psykiske lidelser gennem udarbejdelse af tværsektorielle beskrivelser af forløb for børn/unge og voksne.

Psykoselidelser er alvorlige psykiske lidelser, som påvirker både den enkelte og familien. Der er ofte tale om lange og komplekse forløb, hvor der er behov for sammenhæng og samarbejde mellem både sundhedsfaglige og sociale tilbud. Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen har derfor udarbejdet fælles rammer for, hvordan forløb for mennesker med psykoselidelser bedst muligt kan tilrettelægges på tværs af sundheds- og socialområdet.

Der er tale om to beskrivelser af forløb for mennesker med psykoselidelser – en for børn og unge og en for voksne. De to beskrivelser indeholder anbefalinger til indsatser for målgrupperne og tydeliggør, hvilke fagpersoner der er ansvarlige undervejs i forløbet.

Indhold i fælles rammer for mennesker med psykoselidelser

For både børn, unge og voksne skal de ansvarlige fagpersoner eller gennemgående kontaktpersoner i den regionale psykiatri og i kommunen samarbejde om at koordinere forløbet og skabe sammenhæng på tværs af indsatserne. Det anbefales desuden, at der systematisk holdes netværksmøder og udarbejdes fælles samarbejdsplaner på tværs, så indsatserne har et fælles mål på tværs af sektorer og understøtter hinanden.

For børn og unge er der desuden et særligt fokus på den tidlige opsporing af psykoselidelser samt på overgangen fra ung til voksen, som ofte kan være en udfordring, når den unge fylder 18 år. For voksne er der fokus på at styrke den tidlige indsats i den ambulante regionale psykiatri og på viden og faglige kompetencer i den kommunale socialpsykiatri. Regeringen, Danske Regioner og KL har udarbejdet en aftale om udmøntning af midler til implementeringen af forløbsbeskrivelserne for mennesker med psykoselidelser, hvortil der nationalt er afsat følgende:

	2024	2025	2026+
Kommuner	31,7 mio. kr.	31,7 mio. kr.	35,7 mio. kr.
Regioner	106,3 mio. kr.	106,3 mio. kr.	107,1 mio. kr.

Det er aftalt, at regionerne prioriterer midlerne til udbredelse af ambulant, tværfaglig behandling af målgruppen, eksempelvis i form af OPUS, mens kommunerne prioriterer midlerne til at styrke koordineringen af forløb for målgruppen. Forløbsbeskrivelserne skal understøtte et løft i indsatsen og Sundhedsstyrelsen udarbejder en evaluering af arbejdet med forløbsbeskrivelserne i 2026.

På mødet giver Agnete Larsen, cheflæge i Psykiatrien, en introduktion til forløbsprogrammet.

Proces

Forløbsbeskrivelserne giver nye rammer for det eksisterende samarbejde på området. Strategisk Sundhedsstyregruppe har på den baggrund bedt Tovholderfunktion for Overgange 2 vurdere behovet for tværsektoriel implementering af forløbsbeskrivelserne.

Tovholderfunktion for Overgange 2 vurderer med afsæt i en drøftelse i Socialdirektørkredsen og en faglig afklaring internt i psykiatrien, at der ikke er behov for igangsættelse af et tværsektorielt implementeringsarbejde på tværs i regionen, men derimod at implementeringen med fordel kan håndteres lokalt. Strategisk Sundhedsstyrelse godkendte på møde d. 4. juni 2025 anbefalingen om håndtering af implementering og opfordrer dermed sundhedsklyngerne til lokal dialog i forhold til f.eks.

- Opmærksomhed på snitflader i forløbsbeskrivelserne
- Koordinering og viden om, hvem man kan række ud til lokalt
- Særlige lokale opmærksomhedspunkter

Koordinationsforum drøfter behovet for implementering i regi af sundhedsklyngen mhp. anbefaling til fagligt strategisk niveau, som behandler sagen d. 12. december 2025.

INDSTILLING

Det indstilles, at Koordinationsforum i Sundhedsklynge Sydvestjylland:

- Tager orienteringen om de nye forløbsbeskrivelser til efterretning
- Drøfter lokale forhold i relation til implementeringen af forløbsbeskrivelserne for mennesker med psykoselidelser med henblik på anbefaling til fagligt strategisk niveau

Beslutning

Agnete Larsen indledte punktet med en præsentation af forløbsbeskrivelserne og det igangværende arbejde på området. Der inkluderes borgere, som maksimalt har haft deres diagnose i tre år. Der er pt. 80-100 forløb/året, og når målgruppen udvides, er det forventningen, at der vil komme op til 50 % flere. Erfaringer fra voksenområdet kan anvendes på ungeområdet.

Der var enighed om at indstille til fagligt strategisk niveau at der ikke er behov for at nedsætte en ad hoc gruppe eller igangsætte yderligere. Dog er der et behov for, at der udveksles kontaktoplysninger på tværs af organisationer på børne- og ungeområdet. Sekretariatet runder sender en oversigt, som kan udfyldes og dernæst udsendes til alle.

De to forløbsbeskrivelser kan ses her: [Beskrivelse af forløb for børn og unge med psykoselidelser](#) | [Sundhedsstyrelsen](#) og her: [Beskrivelse af forløb for voksne med psykoselidelser](#)

Punkt 4: Status fra ad hoc grupperne

RESUMÉ

Der er efter beslutning på fagligt strategisk niveau i Sundhedsklynge Sydvestjylland nedsat ad hoc grupper inden for følgende områder:

- Kom Trygt Hjem
- Den akutte patient
- IV-behandling
- SAM:BO
- Den sidste tid
- Sonde- parenteralernæring
- Telemedicinske løsninger til understøttelse af patienternes egenomsorg
- Vi rykker sammen om borgerne i den sidste tid
- Kompetenceudvikling på børne- og ungeområdet
- Styrket samarbejde om borgere i eget hjem med psykiske lidelser

På mødet giver repræsentanter fra grupperne en kort status på arbejdet.

På det kommende møde på fagligt strategisk niveau, skal der på baggrund af status fra de enkelte ad hoc grupper træffes beslutning om, hvorvidt gruppen skal nedlægges eller opretholdes. Processen frem mod mødet på fagligt strategisk niveau drøftes.

Sekretariatet supplerer med relevant information fra seneste møde på fagligt strategisk niveau.

SAGSFREMSTILLING

På mødet giver ad hoc gruppernes tovholdere en kort status på gruppernes arbejde. Sekretariatet supplerer med relevant information fra seneste møde på fagligt strategisk niveau.

- Ad hoc gruppen 'Kom Trygt Hjem', v. Marianne Thomsen, Esbjerg og Grindsted Sygehus
- Ad hoc gruppen 'Den akutte patient', v. sekretariatet
- Ad hoc gruppen 'IV-behandling', v. Lene Jensen, Esbjerg og Grindsted Sygehus
- Ad hoc gruppen 'SAM:BO', v. Anne-Mette Dalgaard, Vejen Kommune
- Ad hoc gruppen 'Den sidste tid', v. Hanne Josefsen, Varde Kommune
- Ad hoc gruppen 'Sonde- og parenteralernæring', v. sekretariatet
- Ad hoc gruppen 'Telemedicinske løsninger til understøttelse af patienternes egenomsorg', v. Anni K. Sørensen, Esbjerg Kommune
- Ad hoc gruppen 'Vi rykker sammen om borgerne i den sidste tid', v. Anne-Mette Dalgaard, Vejen Kommune
- Ad hoc gruppen 'Kompetenceudvikling på børne- og ungeområdet', v. sekretariatet
- Ad hoc gruppen 'Styrket samarbejde om borgere i eget hjem med psykiske lidelser', v. Agnete Larsen, Psykiatrisk afdeling Esbjerg

På det kommende møde på fagligt strategisk niveau, skal der på baggrund af en status fra de enkelte ad hoc grupper træffes beslutning om, hvorvidt grupperne skal nedlægges eller opretholdes.

På mødet giver Koordinationsforum input til, hvilken form status skal gives i samt processen frem mod mødet på fagligt strategisk niveau.

INDSTILLING

Det indstilles, at Koordinationsforum:

1. Tager status fra ad hoc grupperne til efterretning
2. Drøfter eventuelle anbefalinger til fagligt strategisk niveau
3. Drøfter proces vedr. ad hoc gruppernes nedlæggelse eller opretholdelse

Beslutning

- Kom trygt hjem: Indsatsen er overgået til almindelig drift. Ad hoc gruppen er nedlagt.
- Den Mobile Akutmodtagelse: Indsatsen er overgået til almindelig drift. ad hoc gruppen er nedlagt.
- Den sidste tid: Gruppen er nedlagt.
- IV-aftalen: Arbejdet er udført, og det anbefales, at gruppen nedlægges
- SAM:BO: Gruppen nærmer sig en afslutning. Der arbejdes fint med kompetenceudvikling, plejeforløbsplaner, følgedage mv. Gruppen har planlagt et møde, som forventes at være det sidste. Netværksmøderne fungerer fint, og det anbefales, at de fortsætter lidt endnu som planlagt. Psykiatrien skal også inviteres med på netværksmøder.
- Sondeernæring: Der er lidt udfordringer med sagsgangen mellem kommuner og sygehus, men det forventes, at aftalen implementeres inden for kort tid, og at gruppen kan nedlægges herefter.
- Telemedicin: Der arbejdes på en afdækning, og på mødet på fagligt, strategisk niveau i december skal der tages stilling til, om gruppen skal fortsætte sit arbejde og implementere nuværende indsatser på nye områder.
- Vi rykker sammen om den sidste tid: Gruppen skal afrapportere på næste møde på fagligt, strategisk niveau. Gruppen skal lukke til december, men det bliver muligvis nødvendigt at arbejde lidt ind i 2026 også.
- Kompetenceudvikling på B&Uområdet: Der er ikke truffet beslutning om kompetenceudvikling endnu. Der er opbakning fra Varde Kommune og Esbjerg Kommune til at der igangsættes kurser omkring tvang.
- Styrket samarbejde på psykiatriområdet: Det går overordnet fint, og det vurderes ikke, at tiden er den rigtige til at sætte ekstra fokus på området. Der er gode aftaler omkring Sammen om psykiatri.

Sekretariatet udsender et skema, som ad hoc grupperne bedes udfylde med henblik på afrapportering til fagligt strategisk niveau på møde i december.

Punkt 5: Sundhedsreform

SAGSFREMSTILLING

Sundhedsreformen er et fast punkt på dagsordenen til møder i Koordinationsforum. De enkelte organisationer informerer om relevant nyt.

INDSTILLING

Det indstilles, at Koordinationsforum i Sundhedsklynge Sydvestjylland:

1. Tager informationen til efterretning

Beslutning

Der var en gensidig udveksling af arbejdet med implementering af sundhedsreformen.

Punkt 6: Eventuell